

شهرتان را پایتخت کنید

همه چیز دربارهٔ جام باشگاه‌های کتاب‌خوانی

■ نیلوفر نیک‌بنیاد

مهم نیست شهرتان کوچک است یا بزرگ، لب مرز است یا مرکز کشور، شمال است یا جنوب، شهر شما می‌تواند پایتخت باشد! نترسید، قرار نیست آلودگی هوا یا شلوغی تهران را به شهرتان ببرید. شهر شما می‌تواند قطب دانایی باشد؛ پایتخت کتاب ایران!

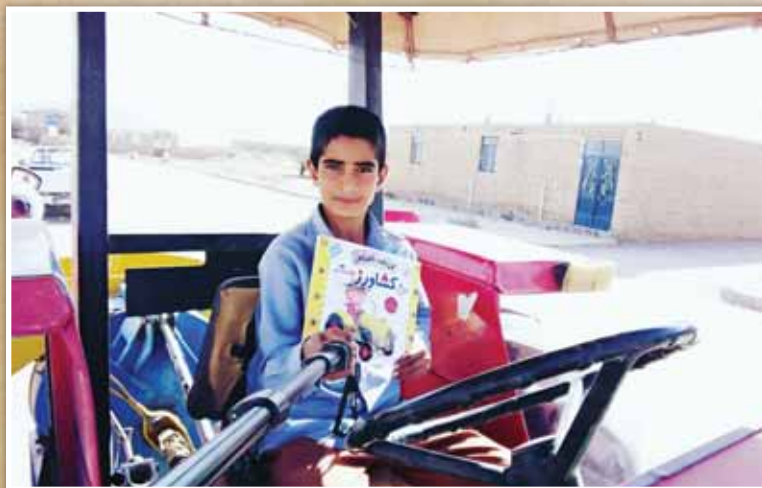
همه چیز از اینجا شروع شد

همه چیز از این فکر شروع شد که چطور می‌شود دورهمی‌ها و جمع‌های خلاق و به‌دردبخور داشت؛ اینکه چطور می‌شود با هم کتاب خواند، درباره‌اش حرف زد، نقد کرد و فیلم ساخت و خوش گذراند. جایی که بشود در تجربهٔ شهرها و روستاهای دیگر شریک شد و یاد گرفت؛ خیزاندن موج بزرگی برای برگرداندن عادت کتاب‌خوانی به زندگی روزانهٔ مردم در همه‌جای کشور. این طرح سه سال پیش به شکل آزمایشی در نوزده شهر و چند روستا شروع شد و خیلی از آن استقبال شد. سال گذشته در ۸۵ شهر و ۱۵ روستا اجرا شد که همه داوطلب شده بودند. امسال هم به شکل طرحی کشوری درآمده است. شهرها یا روستاها در صورت اعلام آمادگی، می‌توانند در این طرح شرکت کنند.

جام باشگاه‌ها چطور کار می‌کند؟

بسیار سی نفر از نویسندگان و مروجان کتاب در تهران در جلسه‌هایی طولانی (آه! واقعا طولانی!)، دربارهٔ این طرح و چگونگی اجرای آن بحث کرده‌اند و نظر داده‌اند و با جزئیات طرح آشنا شده‌اند. آن‌ها برای آشنا کردن دیگران به استان‌ها سفر می‌کنند و در کارگاهی دوازده روزه، به مربیانی که از شهرهای مختلف آمده‌اند آموزش می‌دهند و دربارهٔ اینکه باشگاه‌ها چطور کار می‌کنند و شهرها و روستاهای دیگر در سال‌های گذشته چه تجربه‌های موفقیت داشته‌اند صحبت می‌کنند. بعد مربیان به شهرهای خود برمی‌گردند و به داوطلبانی که می‌خواهند باشگاه‌های خودشان را راه بیندازند آموزش می‌دهند. به این مربیان تسهیل‌گر می‌گویند. تسهیل‌گرها باشگاه و اسم اعضایشان را در سامانهٔ اینترنتی جام باشگاه‌ها ثبت می‌کنند. هر یک از این مربیان

می‌توانید با کمک هم درباره کتاب‌ها، فیلم کوتاه موبایلی بسازید، نمایش اجرا کنید یا طرح‌ها و رویدادهای بزرگ شهری راه بیندازید و خلاصه همه شهر را درگیر کنید

و مردمی که کتاب خوب می‌خوانند، خوب‌تر زندگی می‌کنند. در جام باشگاه‌ها اعضا موظفاند از کتابفروشی خرید کنند. اگر کتاب‌ها موجود نبود، کتابفروش برایشان تهیه می‌کند. همه این کتاب‌ها با تخفیف به اعضا داده می‌شود؛ باقی‌مانده قیمت را دفتر مطالعات پرداخت می‌کند. این راهی است که کتاب‌های تازه در همه شهرها عرضه شود و کتابفروشی‌ها جان بگیرند؛ مثلاً اجرای این طرح در بعضی شهرها، مثل ورامین، آن‌قدر سودآور بود که یک کتابفروشی به دو تا تبدیل شد. مطمئنیم خریدن و خواندن کتاب آن‌قدر مزه دارد که کسی، دیگر از آن دل نکند.

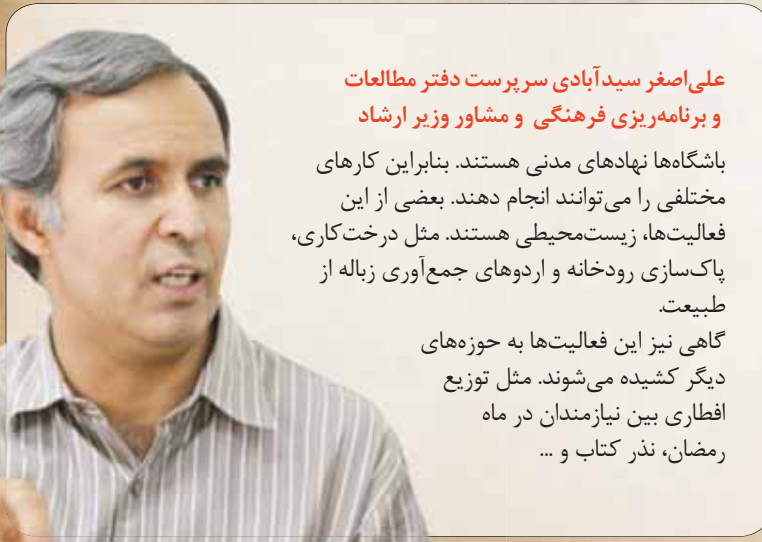
از نویسندگانی که طرفدارشان هستید، برنامه‌ریزی می‌کنند تا بتوانید آن‌ها را ببینید. هر یک از اعضای باشگاه‌ها تا سقف پنجاه هزار تومان برای خرید کتاب اعتبار تخفیف دارند؛ یعنی می‌توانید کتاب‌ها را با تخفیف‌های خیلی زیاد بخرید.

مأموریت: نجات کتابفروشی‌ها
کتابفروشی‌ها یکی از مهم‌ترین شاخصه‌های فرهنگ در هر شهر هستند. وقتی کتابفروشی‌ها پروپیمان و سرحال‌اند، یعنی حال فرهنگ شهر خوب است؛ یعنی مردم کتاب‌های روز را می‌خرند و می‌خوانند

می‌تواند باشگاهی با حداقل دوازده نفر عضو تشکیل بدهد، برای آن اسم و قوانین خاص خودش را بگذارد و شروع به فعالیت کند. در ادامه از میان باشگاه‌های هر شهر، یک باشگاه برگزیده و وارد مرحله کشوری می‌شود.

عضو باشگاه شدن چه فایده‌ای دارد؟

اول، رفیق‌های پایه و کتابخوان پیدا می‌کنید. شک نکنید که بهترین رفقای آدم، کتابخوان‌ها هستند؛ دوم، ایده‌گرفتن و ایده‌دادن در جمعی که همه برای هدف مشترکی کار می‌کنند، خلاقیت آدم را هی قلقلک می‌دهد و بالاخره کاری می‌کند که مخ آدم حساسی به کار بیفتد و از من می‌شنوید، احساس خلاقیت یکی از لذت‌بخش‌ترین احساس‌های دنیاست؛ سوم، می‌توانید با کمک هم درباره کتاب‌ها فیلم کوتاه موبایلی بسازید، نمایش اجرا کنید یا طرح‌ها و رویدادهای بزرگ شهری راه بیندازید و خلاصه همه شهر را درگیر کنید. مثلاً در رامهرمز، بچه‌ها با چاپ عکس کتاب‌هایی که دوست داشتند روی لباس‌هایشان، توجه همه مردم شهر را حساسی جلب کرده بودند. می‌توانید از نویسندگانی محبوبتان دعوت کنید تا به شهرتان بیایند. می‌توانید برای نویسندگانی که از نوشته‌هایشان لذت می‌برند یا حتی نویسندگانی که از قلمش خوششان نمی‌آید، نامه بنویسید. نامه‌ها از طریق جام باشگاه‌ها به دست نویسندگانی می‌رسد و به این ترتیب، اعضای باشگاه برای دعوت

علی اصغر سیدآبادی سرپرست دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی و مشاور وزیر ارشاد

باشگاه‌ها نهادهای مدنی هستند. بنابراین کارهای مختلفی را می‌توانند انجام دهند. بعضی از این فعالیت‌ها، زیست‌محیطی هستند. مثل درخت‌کاری، پاک‌سازی رودخانه و اردوهای جمع‌آوری زباله از طبیعت.

گاهی نیز این فعالیت‌ها به حوزه‌های دیگر کشیده می‌شوند. مثل توزیع افطاری بین نیازمندان در ماه رمضان، نذر کتاب و ...

راهنمای قدم به قدم

عزت‌الله الوندی، دبیر اجرایی جام باشگاه‌ها

۱. عضو یکی از باشگاه‌های کتاب‌خوانی شهرتان بشوید. اگر شهرتان باشگاه ندارد، به اداره ارشاد بروید و از آن‌ها بخواهید باشگاهی به شما معرفی کنند یا کمک کنند تا خودتان آموزش ببینید و باشگاهتان را راه بیندازید؛

۲. از فهرست کتاب‌های برگزیده، کتاب انتخاب کنید و از کتاب‌فروشی محل‌تان بخرید؛

۳. با هم کتاب بخوانید و درباره‌اش حرف بزنید. کتاب‌هایتان را با هم عوض کنید تا تعداد بیشتری کتاب خوانده باشید؛

۴. برای نویسنده یا مترجم کتابی که خوانده‌اید نامه بنویسید؛

۵. برای معرفی کتابی که خوانده‌اید، به‌تنهایی یا با هم باشگاهی‌هایتان فیلم کوتاه بسازید؛

۶. مغزتان را به کار بیندازید. چه کارهای جالبی برای ترویج کتاب‌خوانی می‌توانید انجام دهید؟ رویدادهای خلاقانه راه بیندازید و تمام شهر را درگیر کنید. موج درست کنید؛ مثلاً:

اعضای باشگاه تشکوه در رامهرمز، برای ترویج کتاب‌خوانی راهپیمایی کردند و با دردست گرفتن پلاکاردهایی با متن «داریم می‌ریم کتاب بخیریم»، توجه همه مردم را جلب کردند؛

اعضای باشگاه روستای ابویسان از خراسان رضوی در نمایشگاهی که برگزار کردند، به اسم هر نویسنده گل‌دان گلی آوردند و آن گل‌دان را همراه کتابی از آن نویسنده به نمایش گذاشتند؛

اعضای باشگاهی در روستای فیثور در استان فارس، برای هر نویسنده نهالی در پارک جنگلی شهر خودشان کاشتند؛

اعضای باشگاه روستای رمین در سیستان و بلوچستان، پنجشنبه هر هفته کنار دریا می‌رفتند و برای دریا داستان می‌خواندند و از این صحنه دیدنی، فیلم‌های زیبا می‌گرفتند. فیلم‌هایشان را به اشتراک می‌گذاشتند و از این راه کتاب‌خوانی را ترویج می‌کردند؛

اعضای یکی از باشگاه‌های نیشابور، یک روز در هفته، در پارک‌ها جمع می‌شدند و کتاب می‌خواندند. مردم دورشان جمع می‌شدند و آن‌ها درباره کتاب‌ها با مردم حرف می‌زدند؛ بعضی‌ها به مهدکودک‌ها یا مدرسه‌ها می‌رفتند و برای بچه‌های کوچک‌تر کتاب می‌خواندند.

انتخاب‌شدن چه فایده‌ای

برای شهر یا روستای من دارد؟

چه کسی از جایزه بدش می‌آید؟ به‌خصوص که جایزه‌ها متعدد و متنوع باشد و آن را نه فقط به بعضی افراد، بلکه به کل شهر بدهند.

شهر و روستایی که در نهایت برنده این رقابت باشند، در همان ابتدا ده‌ها میلیون تومان کمک‌هزینه برای ترویج کارهای فرهنگی و به‌اندازه ده‌ها میلیون تومان هم کتاب دریافت می‌کنند.

علاوه بر این‌ها، در همه رویدادهای فرهنگی در اولویت خواهند بود و می‌توانند با کمک نهادها و سازمان‌های دولتی ایده‌هایشان را در سطح گسترده‌تری عملی کنند.

می‌توانند سفرهای منظمی برای نویسندگان و شخصیت‌های فرهنگی به شهر یا روستایشان برنامه‌ریزی کنند و کارگاه‌ها و نشست‌های ادبی فرهنگی متنوعی برگزار کنند و از این طریق، فرهنگ منطقه‌شان را ارتقا بدهند.

می‌توانند برای خودشان در نمایشگاه کتاب، غرفه مستقل داشته باشند و همچنین مطمئن باشند که از برنامه‌های خلاقانه‌شان حمایت می‌شود.

به‌رحال شهر آن‌ها پایتخت کتاب ایران است!

ابراهیم حیدری

مستول واحد مالی جام باشگاه‌ها

رشته‌ها، داوری‌ها، برنده‌ها

باشگاه برگزیده

فیلم برگزیده

نامه برگزیده

نویسنده برگزیده: شما می‌توانید نویسنده محبوبتان را معرفی کنید تا اعضای باشگاه‌ها به او رأی دهند. نویسنده‌ای که بیشترین رأی را به دست بیاورد، «نویسنده برگزیده به‌انتخاب مخاطب» اعلام خواهد شد.

داوری‌ها در سطح شهر و بعد استان و بعد کشوری انجام می‌شود و بهترین‌های هر رشته، در جشن پایان جام معرفی می‌شوند.

انتخاب پایتخت کتاب

بر اساس تعداد باشگاه‌ها و فعالیت‌هایشان در هر شهر، روستای دوستدار کتاب و پایتخت کتاب ایران در سال ۱۳۹۷ انتخاب می‌شود.

همه چیزهایی که می‌خواهید درباره جام باشگاه‌ها بدانید و فرصت پرسیدنش را نداشتید، در این سایت پیدا خواهید کرد: bookpromotion.ir

اگر به صفحه جام باشگاه‌ها به همین آدرس سر بزنید، کلی ایده خواهید گرفت.

۳۰۰۰۸۹۹۵۱۹

« به این گزارش از یک تا پنج چه امتیازی می‌دهید؟ لطفاً نظراتان را درباره این گزارش برایمان بنویسید. کمکمان کنید تا چیزی باشیم که شما می‌خواهید.»

پاس گل بدهید

علی اصغر سیدآبادی:

درست است که جام باشگاه‌ها با فوتبال فرق دارد و خبری از دریل و پنالتی نیست، اما حواستان باشد برای برنده شدن و گل‌زدن در این رقابت، باید پاس‌کاری‌تان خوب باشد و با هم‌باشگاهی‌هایتان حسابی همکاری کنید. چون به جز خلاقیت، فوت کوزه‌گری برای برنده شدن در این جام «مشارکت» است. خیلی مهم است فعالیت شرکت‌کنندگان جمعی باشد و همه اعضای باشگاه در آن درگیر باشند. منتظر چه هستید؟ همین امروز باشگاهتان را تشکیل بدهید و مشغول شوید. شاید جام امسال را شما بالا ببرید.

با خیال راحت انتخاب کنید!

فهرست پروپیمانی از هزار عنوان کتاب که همه برگزیده داوری‌ها و جشنواره‌های مهم هستند، تهیه شده که اعضا باید کتاب‌هایشان را از میان آن‌ها انتخاب کنند. این کتاب‌ها همه موضوعات و سلیقه‌ها را در برمی‌گیرد.

این هم یکی از کلیپ‌های برگزیده دوره قبل.